

Teaching Guide						
Identifying Data				2023/24		
Subject (*)	Clinical Health Psychology		Code	652438014		
Study programme	Mestrado Universitario en Psicoloxía Aplicada					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Official Master's Degree	1st four-month period	First	Obligatory	3		
Language	Spanish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Psicoloxía					
Coordinador	Otero Otero, Patricia	E-mail	patricia.otoero.otoero@udc.es			
Lecturers	Otero Otero, Patricia	E-mail	patricia.otoero.otoero@udc.es			
Web						
General description	A Psicoloxía Clínica da Saúde é a disciplina ou o campo de especialización da Psicoloxía que aplica os principios, as técnicas e os coñecementos científicos desenvolvidos por ésta para avaliar, diagnosticar, explicar, tratar, modificar e prevenir as anomalías ou os trastornos mentais ou calquer outro comportamento relevante para os procesos da saúde e enfermidade, nos distintos e variados contextos en que éstos poidan ter lugar. Nesta materia destácase o papel da conduta como determinante da saúde-enfermidade, enfatizando a promoción de estilos de vida sans e a prevención da enfermidade. Todo esto, dacuerdo coa visión holística e integradora actualmente mantida tanto sobre a saúde como sobre a enfermidade como un todo integrado biolóxico, psicolóxico e social.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A2	To identify the personal, psycho-social and / or educative factors that may put human health at risk.
A4	Being able to achieve an adequate level of understanding of the recipient's demand in every situation or application context.
A6	Knowing how to specify the demand and the objectives of the case, and to collect the information depending on them.
A7	Knowing to track on a case by choosing appropriate and realistic objectives.
A12	To acquire a basic theoretical knowledge about the state of the art in the different areas involved in applied psychology.
A13	Knowing and being able to use the different models, theories, methods and assessment and intervention techniques that are specific of the different areas of research in Applied Psychology, and developing a critical attitude typical of the scientific spirit.
A18	To show an ethical and professional compromise with respect to civic, social and global responsibilities.
A19	Knowing and complying with the deontologic obligations of Applied Psychology.
B1	Capacity for analysis and synthesis.
B2	Capacity for organization and planning.
B3	Teamwork.
B5	Skills in interpersonal relations.
B6	Critical thinking.
B7	Ethical commitment.
B8	Autonomous learning.
B9	Initiative and enterprising spirit.
B10	Motivation for quality.
B11	Troubleshooting.
B12	Decision-making.
B13	Ability to apply knowledge to practice.
B14	Interpersonal skills.
B18	Ability to work autonomously.
C1	To express oneself, both orally and in writing, in the official languages of the autonomous region.
C2	To dominate the expression and understanding of a spoken and written foreign language.

C3	Using the basic tools of information and communication technologies (ICT) necessary for the exercise of the profession and for lifelong learning.
C4	To develop for the exercise of an open, educated, critical, committed, democratic and supportive citizenship, capable of analyzing reality, diagnose problems, develop and deploy solutions based on knowledge and oriented to common good.
C5	To understand the importance of the enterprising culture, and to know the media within reach of enterprising people.
C6	To critically assess the knowledge, technology and information available to solve the problems they face.
C7	To assume as professionals and citizens the importance of lifelong learning.
C8	Assessing the importance of research, innovation and technology development in the socio-economic and cultural progress of society.

Learning outcomes		
Learning outcomes	Study programme competences	
Saber realizar un seguimiento sobre un caso elixindo obxectivos pertinentes e realistas.	AR6 AR7	BR5 BR11 BR12 BR14
Saber identificar os factores persoais, psico-sociais e/ou educativos que poden pór en risco a saúde das persoas.	AR2 AR4 AR7	
Coñecer e ser capaz de utilizar os diferentes modelos, teorías, métodos e técnicas de avaliación e intervención que son específicos dos distintos ámbitos da investigación en Psicoloxía Aplicada e desenvolver unha actitude crítica propia do espírito científico.	AR13 AR18	
Capacidade de análise e síntese.		BR1 BR2 BR3
Razoamento crítico.		BR6 BR8 BR9 BR10
Compromiso ético.	AR18 AR19	BR7
Motivación pola calidade.		BR10 BR12 BR13 BR18
Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.		CC1 CC2 CC6 CC7
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		CC3 CC4 CC5
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.	AR18 AR19	CC7
Mostrar un compromiso ético e profesional con respecto ás responsabilidades cívicas, sociais e globais.	AR12 AR13 AR18	
Coñecer e axustarse ás obligacións deontolóxicas da Psicoloxía Aplicada.	AR19	BR6 BR7 BR10

Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	AR12 AR19	BR10	CC7 CC8
---	--------------	------	------------

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Delimitación conceptual.	a. Xurdimento e desenvolvemento da psicoloxía clínica da saúde. b. Definición e ámbito da psicoloxía clínica da saúde c. Relación da psicoloxía clínica da saúde con outras áreas e disciplinas.
2. Comportamento, saúde e enfermedade.	a. Evolución histórica dos conceptos de saúde e enfermedade. b. Estrés, conduta e enfermedade c. Patróns e pautas de comportamento relacionados coa saúde.
3. Áreas de aplicación e niveis de intervención.	a. Promoción da saúde e prevención da enfermedade b. Facilitación e potenciación do diagnóstico e tratamiento c. Avaliación e tratamiento de problemas específicos d. Análise e mellora do sistema e atención da asistencia sanitaria e. Niveis de intervención
4. Adherencia ao tratamento.	a. Concepto de cumplimiento e adherencia terapéutica b. Variables que inciden na adherencia c. Avaliación da adherencia d. Mellora da adherencia ao tratamiento
5. Deontoloxía.	a. Códigos deontológicos no campo da psicoloxía clínica da saúde. b. Principios éticos do código deontológico do COP c. Principios éticos do meta-código da EFPA d. Principios éticos do código da APA

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A2 A12 B7 C7 C8	16	25	41
Supervised projects	A4 A6 A7 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B18 C1 C2 C3 C5 C6	2	10	12
Aprendizaxe servizo	A4 A6 A7 A18 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B18 C1 C2 C3 C5 C6	2	10	12
Objective test	A12 A13 A18 A19 C4	1	0	1
Personalized attention		9	0	9

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de delimitar o concepto de psicoloxía clínica e da saúde, os principais ámbitos de aplicación e as estratexias de actuación desta disciplina.

Supervised projects	Os alumnos deberán realizar un trabajo en grupo relacionado cos contidos da asignatura. O alumno podrá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado, é dicir esta actividade e a seguinte son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas. O número de horas adicado polo tanto a esta actividade será a suma do previsto para cada actividade
Aprendizaxe servizo	Os alumnos deberán realizar un trabajo en grupo relacionado cos contidos da asignatura que proporcione un servizo á comunidade. O alumno podrá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado, é dicir estas actividades son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas. O número de horas adicado polo tanto a esta actividade será a suma do previsto para cada actividade
Objective test	Ao finalizar o curso realizarase unha proba obxectiva para avaliar os coñecementos sobre os contidos do programa.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects Aprendizaxe servizo	Estas actividades se plantearán ao alumnado para ser realizadas en pequeño grupo. Polo tanto, requerirán do profesorado a implicación en actividades de titorización, coordinación e supervisión para fomentar a participación.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	A4 A6 A7 B1 B2 B3 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B18 C1 C2 C3 C5 C6	Os alumnos podrán realizar un trabajo en grupo relacionado cos contidos da asignatura. O alumno poderá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado; é dicir estas actividades son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas. A nota correspondente será a suma da asignada a cada actividade, é dicir un 40% da nota final.	20
Guest lecture / keynote speech	A2 A12 B7 C7 C8	Asistencia e participación en clases teóricas e prácticas	10
Objective test	A12 A13 A18 A19 C4	O alumnado realizará unha proba obxectiva sobre os contidos do programa.	50
Aprendizaxe servizo	A4 A6 A7 A18 B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B18 C1 C2 C3 C5 C6	Os alumnos podrán realizar un trabajo en grupo relacionado cos contidos da asignatura que proporcione un servizo á comunidade. O alumno podrá escoller entre a actividade aprendizaxe-servizo ou o traballo tutelado; é dicir estas actividades son excluíntes, de tal xeito que o alumnado só realizará unha delas. A nota correspondente será a suma da asignada a cada actividade, é dicir un 40% da nota final.	20

Assessment comments	
En aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudio e a permanencia e a progresión dos estudiantes de grao e máster universitario na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 4 de mayo de 2017), os estudiantes aos que se recoñeza a condición de estudiantes a tempo parcial e a correspondiente dispensa académica, quedarán eximidos da obligatoriedad de asistencia a clase; no obstante, estos alumnos deberán entregar os correspondentes traballos antes da data establecida para a realización do exame da asignatura.	
Para a Segunda Oportunidade o alumnado será avaliado da/s proba/s pendente/s ou non superadas, gardando a calificación das partes superadas. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometía: o/a estudiante será cualificado con ?suspensu? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederse a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.	

Sources of information

Basic	Boll, T.J.; Bennett, S.; Perry, N. y Rozensky, R.H. (2002). Handbook of Clinical Health Psychology, Volume 1: Medical Disorders and Behavioral Applications. APA Buendía, J. (1999). Familia Y Psicología De La Salud. Pirámide. Failde, J.M. y Lameiras, M. (2000). La Psicología Clínica y de la Salud en el Siglo XXI. Posibilidades y retos. Ed. Dykinson. Fernández, C.; Amigo, I. y Pérez, M. (2003). Manual De Psicología de la salud. Pirámide. Friedman, S. H. (2011). The Oxford handbook of health psychology. Oxford University Press. Gutiérrez, R. (2003). Instrumentos de evaluación en Psicología de la salud. Alianza Editorial Ortigosa, J.M., Quiles, M.J. y Méndez, FX (2003). Manual de psicología de la salud, con niños, adolescentes y familia. Pirámide. Raczyński, J.M. y Leviton, L.C. (2004). Handbook of Clinical Health Psychology, Volume 2: Disorders of Behavior and Health. APA Simon, M.S. (1999). Manual De Psicología De La Salud. Fundamentos, Metodología Y Aplicaciones. Biblioteca Nueva. Vallejo, M.A. (2002). Psicología Clínica Y De La Salud. Avances 2001. Minerva ediciones, S.A. Vázquez, F., Blanco, V. y Otero, P. (2022). Guía de intervención del estrés. Síntesis. Vázquez, F., Otero, P. y Blanco, V. (2019). Guía de intervención de la depresión. Síntesis. Vázquez, F., Otero, P., Blanco, V. y Torres, A. (2015). Terapia de solución de problemas para la depresión: una breve guía práctica en grupo. Alianza Editorial. Vázquez, F., Otero, P., Torres, A. y Arrojo, M. (2016). Deja atrás la depresión y alcanza la felicidad. Pirámide.
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Recoméndase o envío dos traballos telemáticamente ou a impresión a doble cara na entrega de traballos. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibiliade nos comportamentos persoais e profesionais. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influírse na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. En caso de detectar situacions de discriminación por razón de xénero, proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.